

B I U L E T Y N

CENTRALNEGO INSTYTUTU OCHRONY PRACY

ROK II

1952

Nr 10

REDAGUJE KOMITET REDAKCYJNY CENTRALNEGO INSTYTUTU OCHRONY PRACY

Pracownicy Centralnego Instytutu Ochrony Pracy witają program wyborczy Frontu Narodowego

Pracownicy CIOP na zebraniu w dniu 13 września br. dokonali wyboru Zakładowego Komitetu Frontu Narodowego. Jednocześnie, włączając się aktywnie w czyn produkcyjny, jakim cały polski świat pracy poparł program wyborczy Frontu Narodowego, program wspianego rozwoju gospodarczego i kulturalnego naszego kraju oraz dając wyraz swej solidarności z masami pracującymi ZSRR, w uczczeniu XIX Zjazdu WKP(b), będącego wielkim krokiem na drodze budowy komunizmu — pracownicy CIOP podjęli szereg zobowiązań. Przez realizację swych zobowiązań pragną oni, zacieśniając współpracę pomiędzy nauką a produkcją, przyczynić się do stworzenia bardziej higienicznych i bezpiecznych warunków pracy w wielu kluczowych gałęziach gospodarki narodowej i podniesienia na jeszcze wyższy poziom wszechstronnej opieki, jaką Polska Ludowa otacza człowieka pracy.

Zobowiązania załogi CIOP obejmują między innymi następujące zadania:

1. Przystosować prototyp przenośnego aparatu klim. (konstrukcji CIOP) do bezpośredniej pracy i przekazać go hucie „Florian”. Aparat ten poprawi warunki pracy na jednej z walcowni huty „Florian”, pozwalając jednocześnie na zmniejszenie ilości zatrudnionych na stanowisku pracy — narażonych na nadmierne promieniowanie i wysoką temperaturę. Termin wykonania 1.XI. br., główni referenci mgr inż. Skłodowski i dr inż. Wolff.
2. Wspólnie z Biprohutem opracować projekty klimatyzacji szkodliwych dla zdrowia stanowisk pracy w wytwórniach bednarki w hucie „Florian”. Termin wykonania 31.III.53, gł. referent mgr inż. Twardowski.
3. Przekazać Zakładom im. Kunickiego w Łodzi nowy aparat nawilżający, zaprojektowany w CIOP, pracujący na zasadzie wirówki i upraszczający instalacje nawilżającą przez usunięcie sieci wody, powrotnej od aparatów. Umożliwia on łatwą regulację wilgotności w hali produkcyjnej. Termin wykonania 30.XII. br., główny referent dr inż. Wolff.
4. Opracować na podstawie pomysłów racjonalizatorskich robotników Pafawagu ob. Sikory Józefa, Bechera Aleksandra, Mazura Józefa, Gwizdały Fryderyka, Falenty Edmunda, Puźniaka Wincentego — projekt techniczny i konsultować projekt szczegółowy transportera do pras ciężkich w Pafawagu. Termin wykonania 30.XI. br., gł. ref. inż. Płużański.

5. Opracować w oparciu o pomysł racjonalizatorski ob. Wiesława Olczyka, robotnika zainteresowanego zakładem, pełną dokumentację prototypu zabezpieczenia maszyny prasującej skórę dla zakładów przem. skórzanego w Łodzi. Termin wykonania 15.XI. br., gł. ref. ob. Rohn.
6. Opracować projekt prototypu urządzenia zabezpieczającego mieszalnik walcowy w Zakł. Przem. Gum. w Grudziądzu. Termin wykonania 15.XII. br., gł. ref. inż. Płużański.
7. Opracować projekt techniczny mechanizacji szlakowania generatorów oraz przeładunku koksu i miazłu węglowego dla działów energetycznych fabryki im. F. Dzierżyńskiego. Termin wykonania 30.IX.53 r., gł. referent mgr inż. Twardowski.
8. Dopomóc Zakładom im. Stalina w Łodzi przy wprowadzaniu receptury barwienia czernią anilinową bez wolnej aniliny. Receptura ta, opracowana w CIOP — pozwala na znaczne zwiększenie ochrony pracy w zakładach przem. bawełnianego, dając jednocześnie duże korzyści ekonomiczne. Termin wykonania 15.XI. br., gł. referent mgr inż. Aścik.
9. Opracować projekt zabezpieczenia szarparki w przemyśle wełnianym. Termin wykonania 1.XI. br., gł. referent mgr inż. Witkowski.
10. Opracować wytyczne określenia stopnia bezpieczeństwa dla dźwigów portowych, użytkowanych przez Zarząd Portu Gdańsk-Gdynia. Termin wykonania 25.IX. br., gł. referent inż. Lachmajer.
11. Opracować projekt konstrukcji elementów sterujących oraz siedzenia w siewnikach do zbóż i przesłać do Biura Konstrukcji Nr 3 w Poznaniu. Zastosowanie tych urządzeń uczyni pracę obsługujących siewnik bezpieczną i wygodną oraz zwiększy wydajność siewnika. Termin wykonania 15.XI. br., gł. referent mgr inż. Świeżyński i mgr inż. Puzyna.
12. Przeprowadzić analizę dotychczasowego stanu ochrony pracy w zakładach chemicznych „Oświęcim” i wspólnie z załogą tych zakładów opracować plan zwalczania szkodliwości chemicznych w „Oświęcimiu”. Termin wykonania 1.II.53 r., gł. referent mgr inż. Sentek.
13. Przygotować wzorce ilościowe dla oznaczenia ołowiu w powietrzu metodą polarograficzną dla przemysłu poligraficznego, kablowego i hutniczego. Termin wykonania 30.XII. br., gł. referent mgr Prandecka i mgr Opałko.

14. Zorganizować 1 tyg. kurs dla pracowników laboratoriów przy fabrykach włókien sztucznych i przeszkolić ich w wykonywaniu szybkich analiz powietrza na zawartość dwusiarczku węgla. Termin wykonania 15.I. 53 r., gł. referent mgr inż. Makowska i mgr inż. Muszyńska.
15. Przy współpracy z Głównym Inst. Włókiennictwa i Zakł. Przem. Tworzyw Sztucznych w Wąbrzeźnie uruchomić produkcję tkanin specjalnych kwaso- i ługoodpornych oraz skonfekcjonować odzież ochronną i roboczą z tych tkanin w skali półtechnicznej. Termin wykonania 31.XII br., gł. referent mgr Zięborakowa.
16. Zaprojektować i oddać do produkcji nowy typ rękawicy gumowej dla sortowaczy tłuczki szklanej i butelek w P. P. Monopolu Spirytusowym, przemyśle fermentacyjnym, farmaceutycznym, hutach szkła i browarach. Termin wykonania 31.XII br., gł. referent mgr Zięborakowa.
17. Przekazać do produkcji okulary szczelne w oprawie gum., okulary przeciwoodpryskowe, fibrowe okulary lekkie, półmaski przeciwpylowe samopochłaniające, kask lekki z doprowadzeniem powietrza, czepki ochronne dla kobiet. Termin wykonania 15.XI. br., gł. referent ob. Otowski.
18. Opracować na podstawie dotychczasowych doświadczeń CIOP wzorcową kartę przebiegu pracy nauk. bad. — co przyczyni się do ujednoczenia metod i ujęcia w sposób zorganizowany przebiegu wykonywania prac nauk. bad. oraz ustalenia form współpracy z przemysłem. Termin wykonania 15.XII. br., gł. referent ob. Prószyńska.
19. Opracować metody walki z urazowością oczu w budownictwie. Termin wykonania 15.I.53 r., gł. referent doc. dr Biesiekierska.
20. Przygotować do publikacji: projekt normy „pomieszczenia dla hig. osobistej kobiet“. Termin wykonania 25.X. br., gł. referent mgr inż. Osowski.
21. Ponadto w odpowiedzi na wezwanie Instytutu Metaloznawstwa i Aparatury Naukowo-Badaw. pracownicy CIOP opracują przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy przy utwardzaniu narzędzi metodą elektroiskrową oraz przy anodowo-mechanicznym cięciu i ostrzeniu.
22. Jednocześnie pracownicy CIOP wzywają pracowników Instytutu do współpracy przy opracowaniu wzorowego pod względem technologicznym i ochrony pracy stoiska do elektroiskrowego utwardzania narzędzi. Termin wykonania 1.I.53 r., gł. referent mgr inż. Skłodowski, mgr inż. Zanoziński i inż. Janiszewski.

A. P.

Analiza prac programowych

Na początku sierpnia odbyło się w CIOP zebranie kierowników samodzielnych komórek organizacyjnych, na którym przeprowadzono analizę prac programowych Instytutu na podstawie wskazań VII Plenum KC PZPR.

Otwierając zebranie, Dyrektor Naczelny CIOP, mgr inż. L. Taniowski, omówił wytyczne VII Plenum i wyciągnął wnioski, jakie wynikają z tych wytycznych dla kierunku prac naukowych Instytutu. Jak wiadomo — prezydent Bierut w swoim referacie, wygłoszonym na Plenum powiedział, że „zagadnienie siły roboczej u nas ściśle łączy się z zagadnieniem mechanizacji, zwłaszcza wszędzie tam, gdzie chodzi o roboty uciążliwe, pracochłonne lub wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia ludzkiego“. W związku z tym prace CIOP powinny, w znacznej części, dotyczyć tych zagadnień mechanizacji, automatyzacji i hermetyzacji procesów produkcyjnych i transportu, które rozwiązują problemy z zakresu ochrony pracy. Ułatwiając pracę i poprawiając warunki, w których jest wykonywana — wpływa się pośrednio na zmniejszenie płynności kadr, na ich rekrutację i wydajność. Zagadnienie np. rekrutacji kobiet do przemysłu łączy się wyraźnie ze sprawą polepszenia warunków pracy i mechanizacją prac ciężkich. Równocześnie prace CIOP powinny być pogłębione na odcinku szkolenia kadr (gabinety OP, filmy, publikacje itp.) oraz wdrażania usprawnień w terenie.

W miarę rozwoju naszego, tak jeszcze młodego Instytutu, i w miarę pogłębienia rzeczowej krytyki i samo-

krytyki wykonywanych prac — należy ulepszać metody pracy. Podstawowym zadaniem jest uzgadnianie tematyki prac z odbiorcami — z przemysłem. Równocześnie opracowując jakieś zagadnienie należy je rozpatrywać z punktu widzenia całości, a nie fragmentarycznie. Dotyczy to zarówno prac konstruktorów, projektantów i samodzielnych naukowych pracowników technicznych, jak i asystentów. Każdy z nich — bez względu na odcinek jaki opracowuje — powinien rozumieć całość zagadnienia. W ten sposób pobudzi się zainteresowanie i inicjatywę oraz zwiększy się wkład pracy w dane zagadnienie.

W dyskusji wzięli udział wszyscy obecni kierownicy zakładów i działów CIOP. Dyskutanci podawali konkretne przykłady swojej pracy w terenie, wymieniali różne metody wdrażania i rozwiązywania zagadnień, żalili się na niezrozumienie zagadnień ochrony pracy przez niektóre jednostki gospodarcze i wskazywali na trudności przełamywania niechęci.

W trakcie dyskusji poruszono również sprawy związane z mechanizacją prac rolnych oraz szkoleniem traktorzystów i innych pracowników obsługi maszyn rolniczych.

W podsumowaniu dyskusji dyr. Taniowski prosił kierowników o zapoznanie podległego im personelu z podstawowymi zagadnieniami, które poruszono w czasie narady.

H. Ż.

Ochrona pracy w rybołówstwie i przetwórstwie rybnym

Konferencja w Gdyni

W lipcu br. w Morskim Urzędzie Rybackim w Gdyni odbyła się konferencja poświęcona zagadnieniom ochrony pracy w rybołówstwie i przetwórstwie rybnym. Referat wprowadzający wygłosił kierownik Zakładu Przedsiębiorstw Morskich Centralnego Instytutu Ochrony Pracy.

W myśl wytycznych VII Plenum KC PZPR — zadania instytucji, związanych z przemysłem rybnym, polegają na:

1) szeroko pomyślanej akcji szkoleniowej personelu kierowniczo-technicznego w zagadnieniach ochrony pracy,

2) współpracy CIOP z zakładami produkcyjnymi i na wdrażaniu do przemysłu wyników badań.

Szkolenie personelu kierowniczo-technicznego powinno iść po linii wykazania integralności zagadnień ochrony pracy z procesem technologicznym, zwiększenia wydajności pracy drogą eliminacji ciężkich, pracochłonnych, szkodliwych dla zdrowia czynności. Po wyszkoleniu personel ten stanowić będzie kadrę wykładowców uczących z kolei — w jak najszerszym zakresie — przemysłowych pracowników produkcyjnych.

Współpraca pracowników naukowych z zakładami produkcyjnymi zmierzać winna do:

a. stałego kontaktu na naradach produkcyjnych, odbywających się w fabrykach i warsztatach,

b. wykonywania modeli i prototypów nowych konstrukcji przez przemysł oraz wypróbowywania ich w warunkach produkcyjnych,

c. kontaktu i wymiany doświadczeń między pracow-

nikami naukowymi a członkami klubów racjonalizatorskich, po włączeniu do planów prac tych klubów zagadnień ochrony pracy,

d. udziału pracowników CIOP w opiniowaniu projektów inwestycyjnych budownictwa zakładów przemysłu rybnego,

e. współudziału produkcyjnych pracowników przemysłu rybnego w opiniowaniu prac naukowych Zakładu Przedsiębiorstw Morskich CIOP.

Jasną jest rzeczą, że wytyczne współpracy na odcinku przetwórstwa rybnego mogą i powinny być zastosowane do innych przemysłów.

Należy jednak podkreślić, że inicjatywa Zakładu Centralnego Instytutu Ochrony Pracy na wybrzeżu wzbudziła duże zainteresowanie. W dyskusji zobowiązano się przedstawiać na naradach produkcyjnych wytyczne Instytutu z udziałem jego przedstawicieli oraz utrzymywać stały kontakt z Zakładem Przedsiębiorstw Morskich CIOP.

Przedstawiciel Partii podkreślił — w podsumowaniu dyskusji, że w celu wykonania nowych zadań stojących przed przemysłem rybnym, w świetle VII Plenum KC PZPR, konieczna jest ścisła współpraca kolektywu naukowego, związków zawodowych oraz personelu kierowniczo-technicznego zakładów pracy. Zwrócił on uwagę na głębokie podłoże polityczne i ekonomiczne ochrony pracy. Przez realizację bowiem wyników badań naukowych, dokonanych przez CIOP, podnosi się poziom wydajności pracy, polepsza się warunki pracy, a tym samym zapobiega się płynności kadr, szkodliwej dla gospodarki narodowej.

R. K.

Prace CIOP

ZESZYT DRUGI / 52

„POMIAR CZASU ZATRZYMYWANIA SIĘ PRASY STEROWANEJ URZĄDZENIEM Z FOTOKOMÓRKĄ” — autor: inż. T. Janiszewski.

Artykuł podaje metodę mierzenia czasu hamowania prasy oraz wyniki przeprowadzonych pomiarów.

„EŻEKTORY DO CELÓW WENTYLACYJNYCH” — autor: inż. A. Kasprzyca.

Artykuł zawiera wyniki badań nad szczególnym rodzajem aparatu strumieniowego zwanego eżektorem.

„O NARAŻENIU NA ZATRUCIE CYJANOWODOREM PRZY PAROWANIU TKANIN FARBOWANYCH CZERNIĄ ANILINOWĄ” — autorzy: mgr inż. K. Aścik (CIOP) i mgr J. Piotrowski (PZH w Łodzi).

Artykuł podaje wyniki badań stężenia HCN w powietrzu, otaczającym parownik.

ZESZYT TRZECI / 52

„POCHŁANIACZE PRZESTRZENNE — TEORIA ICH DZIAŁANIA I WYNIKI BADAŃ DOŚWIADCZALNYCH” — autorzy: dr inż. I. Malecki i mgr inż. L. Filipczyński.

Artykuł podaje teorię pochłaniaczy przestrzennych oraz przedstawia wyniki stosowania pochłaniaczy w skali laboratoryjnej.

„WENTYLATORY — TEORIA, CHARAKTERYSTYKA, PRAWA PODOBIENSTWA, SYSTEMATYKA” — autor: dr inż. T. Wolff.

Artykuł został napisany na podstawie referatu przygotowanego dla przedstawicieli przemysłu i budownictwa interesujących się wentylatorami, bądź ze względów produkcyjnych, bądź użytkowych. Referat stanowi bazę dyskusji nad zagadnieniami produkcji i normalizacji wysokosprawnych wentylatorów w Polsce.

ZESZYT CZWARTY / 52

„PORYWANIE CIECZY PRZEZ GAZY POWSTAJĄCE PODCZAS ELEKTROLIZ PRZEMYSŁOWYCH” — autor prof. inż. L. Wasilewski.

Artykuł jest próbą analitycznego ujęcia ilości zanieczyszczeń w zakładach elektrolizy cynku. Jest to pierwszy etap rozpoczętych prac przez CIOP, zmierzających do ustalenia właściwej metody wentylowania hal fabrycznych w tych zakładach.

„PROSTE METODY OBLICZANIA WYMIENNIKÓW CIEPŁA” — autor: inż. Zb. Garbarczyk.

Wiele procesów technologicznych wymaga utrzymania w pomieszczeniach produkcyjnych odpowiednich parametrów powietrza, to jest określonej temperatury i wilgotności. Z zagadnieniem tym wiąże się potrzeba dostarczania i odbierania ciepła niesionego wraz z powietrzem tłoczonym do hal.

Artykuł omawia sposoby obliczania elementów, pośredniczących w wymianie ciepła, jakimi są suche chłodnice i nagrzewnice.

H. Z.